

„NE BÁNTSD A
MAGYART“

Zrínyi

MURAKÖZ

„Adassék tisztelet
a katoná
eszménynek“

Zrínyi-fóhász

Előfizetési ár: fél évre 6.— P.
Kiadóhivatal: Horthy Miklós-ter 6.

Csáktornya, 1944. március 17.

Politikai hetilap.
Megjelenik pénteken.

Szabadság ünnepünk

napja — március 15-ike — ismét elkövetkezett 1848 március 15-ike napját megelőző időkben egész Európa népe lorrongott, lázadott a zsarnokság, az abszolutizmus ellen; követelte a rendi alkotmány eltörlését, a jobbágyok felszabadítását, a szólás- és sajtószabadságot, sürgette az alkotmányos népképviseletet és a felelős minisztérium felállítását.

Ez a forradalom Nyugatról indult el, hogy a népeknek függetlenségét, szabadságot s különböző jogokat hozzon. A forradalom szele hozzánk is átcsapott s a magyar nemzet színe java csatlakozott ehhez az eszméhez. Ki ne ismerné a lelkes március ifjúság cselekedeteit, a híres 12 pontot. Petőfi Sándor „Talpra Magyar-ját?! Megmozdult a magyar nép s az osztrák központi kormányzás kénytelen volt meghajolni az igazságos követelések előtt s látszólag teljesítette azokat.

Működésbe lépett azonban nemsokára az ellentábor s a nagy zűrzavarban felhasználták az alkalmat a magyarság elleni izgatásra s az uralkodót jogellenes cselekedetekre bírták rá. A feleszmélt nép élére állott Kossuth Lajos s megindult az osztrák önkénye a magyar nép szabadságharca. Hazánk minden sarka langralobbant s az osztrák hadsereg kívül megtámadtak bennünket nemzetiségünk is.

Mégis diadalról diadalra vittük a magyar Szűz Máriás lobogót s nemsokára arra eszmélt az osztrák armádia, hogy teljes vereség éri, ha nem néz gyors segítő társ után. Jött is az orosz császári sereg töméntelen katonája s hiába volt a mi részünkön az igazság és a diadalmas csatanyerések sorozata, a tülerő legyőzött bennünket s hadiszerecsénk csillaga 1849 őszén Világosnál leáldozott. Nemzetünk legjobbjai kerültek az osztrák haditörvényszék elé s akit nem ítéltek halálra, vitték az osztrák katonai börtönökbe néhez várfozságra.

Elnémult az ország. Minden család gyászolt. Temetői csend borult ránk. Jött a megszállás sok keserű éve s azt hittek, hogy irtómagia sem lesz a magyarnak!

Sok sok nehéz esztendő után azonban a világ ámulatára feltámadt ismét az ország és hosszú küzdelem után megindulhatott az építés békés munkája.

Most is vesztérhes az egész világ. Forrongásban vannak a nemzetek. Esmék harca dül s a fegyverek zaja elnémít minden más hangot. De a mostani forradalmi eszme Keletről jön felénk s azt a történelemből is jól tudjuk, hogy a Keletről érkező új eszmék majd mindig rombolást, pusztítást hoztak az euró-

Harcoló közigazgatás

Írta: vitéz Lukács Béla tárcanélküli m. kir. miniszter,
a Magyar Élet Pártja országos elnöke

A háborút viselő, életérdekeit védő Magyarországon az államhatalom mind több és több feladatát kénytelen vállalni a nemzeti közösség érdekében. Az állami élet feladatainak megnövekedése érthetően együtt jár a közhivatali munka fokozásával. Ma nemcsak a hadtüzemekben és mezőgazdasági termelő munkában, hanem a közigazgatásban is olyan hatalmas munkatöbblet jelentkezik, amely szinte emberfeletti mértékben veszi igénybe közigazgatási tisztviselőinket. Különösen all ez a községi vezető jegyzőkre és körjegyzőkre, valamint a járási és vármegyei közigazgatási tisztviselőkre, akik a megnövekedett feladatokat csak nagy áldozatok árán és sokszor egészségük rovására tudják csak elvégezni.

A mai magyar közigazgatásnak az eddigi feladatokon kívül a háborús helyzettel együttjáró közzellatási, honvédelmi és hadigondozási feladatokat is vállalnia kell. A megsokszorozódott munkához azonban nem áll rendelkezésre elegendő munkaerő. Ennek ellenére a magyar közigazgatás eredményesen, büszkesen és minden áldozat vállalásával szolgálja az egyetemes nemzeti érdekeket.

A Magyar Élet Pártja, amely nem kicsinyes pártérdeket, hanem nagy és összefogó nemzeti célokat szolgál, az emberfeletti munkára és súlyos áldozatokra kényszerült magyar közigazgatás mellé all és minden pártérdék kikapcsolásával igyekszik megkönyvitni munkáját és segítségére lenni a lélemtelű kérdések megoldásában. Közigazgatásunk a belső front első vonalát jelenti. Nemcsak aktákat intéz, hanem a legkisebb tanyától az ország fővárosáig mindenütt vigyáz a magyar életre, gyakran önmagá szervezi meg, de mindig biztosítja a nemzeti munka zavartalan menetét. Ma nemcsak honvédeink harcolnak, nemsokára a belső hazafias szervezeteink küzdenek a magyar nemzet erkölcsi, szellemi és anyagi értékalományának megvédéséért, hanem közigazgatásunk is harcát, küzdelmét folytat a munkaterületén az állami végrehajtó hatalom érvényesítése során. Ez a háborús Magyarország harcoló közigazgatása.

A magyar jövő alakulása nemsokára azoknak a hatalmas erőnek a mérkőzésétől függ, amelyek a most folyó világháborúban összecsapnak, hanem főleg attól, hogy a magyar társadalom mennyire tudja elviseleti a háborús helyzettel járó megpróbáltatásokat, nehézségeket és szenvedéseket. Ezen a téren nincs hiba. Késztelen azonban, hogy vannak mindenütt türelmetlenek,

panaszkodók és olyanok is akadnak, akik a bajokat, a közzellatásokat, vagy az anyagellátásban jelentkező hiányokat minden gondolkodás nélkül áthárítják a kormányra, illetve az állami végrehajtó hatalom szerveire, a közigazgatási tisztviselőkre. Ez ellen a felfogás ellen minden erőnkkel küzdenünk kell s ezeket a hangokat el kell némítani. Közigazgatásunk, elsősorban az emberfeletti munkát végző jegyzői kar nem tehető felelőssé olyan bajokért, amelyeknek oka a háborús helyzetben keresendő. A Magyar Élet Pártja szervezetei, elsősorban tisztségviselőink álljanak teljes erejükkel a közigazgatás mellé és azzal karöltve enyhítsék a bajokat, töröljék le a könyveket s elsősorban azoknak nyúltsanak támogatást, akik az ország honvédelmi érdekeinek szolgálatában hoztak áldozatot.

A megelőző világháború alatt is akadtak olyanok, akik a bajokért a közigazgatási tisztviselőket tették felelőssé s ellenük fordították a közhangulatot. Tudjuk, mi lett ennek a vége. 1918 és 19 szomorú emlékei ma is élnek lelkünkben s azt követelik tőlünk, hogy ezeket a felelőtlen hangokat, ha jelentkeznek, elnémítsuk, mert ezek tekintélyromboláshoz, felforduláshoz és a társadalmi egyensúly megbontásához vezetnek. 1918 nem lesz megégszer, erről a magyar közigazgatás, a belső front egyik legjelentősebb tényezője gondoskodik elsősorban, ezért minden erőnkkel támogatunk kell abban a munkában, amelyet igen nehéz körülmények között végez.

Amikor a nemzet legmagasabb érdekeinek szem előtt tartása mellett pártunk teljes erejével a bajokkal, nehézségekkel és a hatalmas munkatöbblettel birkózó közigazgatás támogatására minden erejét latbaveti, ugyanakkor elvárjuk és kérjük, hogy a közigazgatás megértéssel, szeretettel és meleg emberi szívvel vegye kezébe minden magyarnak az ügyét. Pártunk nemsokára azokkal fordul szembe, akik felelőtlen izgatással, vagy indokolatlan türelmetlenkedéssel a közigazgatás munkáját megnehezítik, hanem arra is lesz gondolja, hogy az illetékes tényezők figyelmét ráirányítsa azokra a közigazgatási tisztviselőkre, akik kötelességeikről megfeledkeznek s nem járnak elől jó példával az áldozatok vállalásában s a nagy magyar közösség életérdekeinek szolgálatában.

A magyar nemzet nagy céljainak előrevitele ma teljes egységet, megértést, testvéri összefogást és legvelmzett közzellatást kíván. Ezen az úton együtt kell haladnia az egyetemes magyar érdekeket szolgáló közigazgatásnak és a Magyar Élet Pártjának.

pai népekre. Soha nem látott gígászi erőfeszítést tesz a Szovjet, hogy minden áron áttörje az Európa testét védelmező haderőt, mert akkor egész Európa szabadjára lesz. Nemzetek multja, hagyományai, kulturális értékei semmit sem jelentenek a szovjet orszagnak, mivel ő csakis a megélvő értékek tökéletes le rombolásával, eltüntetésével akarja terveit megvalósítani.

Március hónap mindig az ígérlet, a tavasz, a bekövetkező fejlődés ideje. Ekkor még az év hátralévő része homályban van, de sejtjük, hogy fáradságos munkánk révén majd lesz eredmény. Az idén, ebben az ígérlet hónapjában, a ma-

gyar szabadság hónapjában, megföldes csizmáiban közeledik határainkhoz a barbarizmus, hogy elpusztítsa apáink művét s mi szerény munkánk eredményét.

Amikor mi a szabadságot ünnepeljük, akkor közeledik felénk a világ eddigi legzsarnokibb rendszere, hogy béklyóba verjen, tönkre tegyen, megalázzon minden európai embert, célja érdekében. E nehéz napokban nem lehet más teendők, mint az 1848. év magyarságához méltóan egységesen hazánk védelmére kelni. Csak egy cél lebegjen szemünk előtt: Mindent az Istenért, Hazáért, Csádért!

Dr Mindszenty - veszprémi püspök

Március 7-én mondotta be a budapesti rádió, hogy a pápa Ó Szentése a veszprémi püspöki székbe Dr Mindszenty József pápai prelátus, zalaegerszegi apátplébánost nevezte ki.

A Szentatya elhatározása Muraközben is őszinte örömet váltott ki. Veszprém új egyházfejedelme nálunk nagyon jól ismert. A megszállás alatt sokat dolgozott Muraköz felszabadítása érdekében, a visszatérés után többször járt Csáktornyan. Nagy tudományú, mély vallásos és hazafias érzéstől áthatott beszédei maradandó em-

léket hagytak nagyszámú hallgatói szívében.

Most, hogy a katolikus egyház feje Istennek és egyházának legméltóbb szolgáját emelte a díszes, veszprémi püspöki méltóságba, sok nagynevű elődök örökébe, Muraköz katolikus lakóssága is fiú hódolattal köszönti a nagy főpapot, aki eddigi munkájával és alkotó erejével máris megmutatta, hogy méltó utóda lesz a magyar történelemben fényes nevekkel szereplő veszprémi püspököknek.

A Mansz mesedélutánja

Szép gyermekkor jöjj vissza egy szóra... E szentimentális szavak jutottak eszünkbe, mikor végig néztük a csáktornyai Mansz csoport által rendezett mesedélutánt.

A Zrínyi szálló nagyermet csupa apró „közönség” töltötte meg, de annál nagyobb kíváncsisággal és lelkesedéssel, különösen a falusi gyermekek, akik ilyenből bizony keveset láttak és olvastak.

Bodó Sándorné a tejfőlés köcsögbe csöpent két békáról tartott tanúságos mesét a gyermekeknek, parhuzamot vonván a lusta és szorgalmas tanulók között.

Ezután Balogh Feri és Lovrencsics Pista, közepén Zsigics Rajkával tangóharmonikán adtak elő néhány dalt, a gyermekek ének kíséretével. Kiváló zenei tehetséggel vannak megáldva ezek a kis muzsikusok, később közökhöz is egyszerű kellett jatszanok.

Utána megnyílt a színpad s felelevenedtek gyermekkori szép meséink alakjai. Brodnjak Pisti Királyfi, Kóros Vera Hofchérke, Pley Vera Csipkerózsika, Buday Hilda Boszorkány, Hajnal Vera Holloné, Zalkó Gréti Piroska a farkassal, Perjes Kornél Hüvelyk Matyi, Korentsy Marti Juliska és a többi szereplő, akiket helyszíre miatt nem

birunk valamennyit felsorolni.

Szerepét minden gyermek kitünően tudta. Nagyon szépek voltak az íci-pici kis ballettancsók kecses mozdulataikkal igen bajos jelenetet adtak. A nagyobb leánykák magyar táncra erős tapsvihart váltott ki, kétszer meg kellett ismételni. Különösen kitétek Vugrincses Mancsi, Gácsal Steli, Saandor Erzsi és Domitrovics Katica.

A rendezés fáradságos munkáját Kovacsics Ella tanítónő vezette s mily kitünő eredménnyel, megmutatta az előadás. A zongoránál Dr Domjanne ült, ezenkívül még Perjes Istvánné segítségével járult hozzá a nagy sikerhez. Az előadást kétszer ismételték.

A tiszta jövedelem a szegény gyermekeké, részint nyaralási költségre, részint pedig ruhára és cipőre.

Mint értesülünk a Mansz helyi csoportja az év folyamán 10 mesedélutánt szándékozik rendezni, a szép idő bekövetkezése után a sporttelepen hangszórokkal is felszerelve és kizárólag szegény gyermekápolgatási célokra.

Magyar asszonyaink a belső fronton nagyon értékes és hazafias munkát végeznek a jólékonyságon kívül a népművelődés terén is, minden támogatást megérdemelnék.

Sp.

Varsó-London-Kairó

Ha az ember külföldi bankutalványokkal jól megrakódva, beül a szalonkocsiba, nem is olyan rossz egy ilyen európai körutazást véghezvinni, hogy aztán az ember végül Kairóban suttesse magát a déli nappal, persze csak addig, amíg jölesik, azután az ember csomagoltat és szépen hazautazik.

De mikor az ember, mert hitt a hazug ígéreteknek, kénytelen hazáját ott hagyni, egy darabig Londonban enni a keserű kegyelemkenyeret, közben nézni hazája pusztulását és a koncon marakódókat, azután egy szép napon azt mondják, no már elég volt a barátságból, ott künn tágasabb, tessék lesétálni Kairóba, ott aztán zárt ajtók mögött lehet tovább dűdölni: „Jeszce Polska nye zinyela” — Nincs még veszve Lengyelország! Hát ez bizony nagyon keserves dolog lehet.

Lengyelország igazságtalanul jutott Danzighez és mindazon német területekhez, amelyeknek lakosságát húsz éven át kizozta és a végén legyilkoltatta. A tengerkijáratot más módon is elérhette volna.

Ha az angol ígéretek elvakult lengyel kormány csak egy kicsit igyekezett volna Anglia történelmével foglalkozni, rájöhethet volna arra, hogy az angol külpolitika mindig mások bőrére spekulál, szövetségeseit viszi harcba, ő pedig szépen hátul marad, mint a pók a hálója-

ban, a végén aztán learatja a győzelmet és igyekszik szövetségesein is keresztet és verből minél több aranyat csinálni. Tuljárt még az amerikaiak eszén is, mert az európai inváziót is legnagyobb részben velük akarja megcsináltatni.

Ha Varsóban kellő időben mindezt megmondították volna, Lengyelország nem heverne romokban, a katyni listék ma is élnének és Mikolajczik lengyel miniszterelnöknek nem kellene fűhöz fához kapkodnia, hogy hazájából megmentsé leg-alább azt, ami még menthető, Danzigről már szó sem levén és legfőképp nem kellene, akarata ellenére, Kairóba utaznia, ami egyet jelent a ledobott sakkfigurával.

Mindezt nem azért mondtuk el, mint ha Mikolajczik feje nekünk valami nagyon fájna, hanem azért, mert mindig vannak népek, akik még nem tanultak eleget és még mindig a másik oldal felé kacsingatnak és onnan várják a boldogságot. Olaszország flottáját most osztó gatiák maguk között, Badogliót nem kerdették meg, mit szól hozzá s mikor hangját hallatta, hamarosan leintették. Ő is hitt az angol csabításnak s romlásba vitte hazáját.

Európa népei csak saját magukban és saját erejükben bízhatnak s amíg meg van bennük a törhetetlen hit a végső győzelemben, addig a pokol kapui sem vesznek rajtunk erőt.

Sp.

Az új 52. magy. kir.

osztálysorsjáték

huzása április 13-án kezdődik.

Rendelien sorsjegyet

UJHELYI BUDAPEST

V., Szent István körút 27. a.

HIVATALOS ÁRAK AZ I. OSZTÁLYRA:

Nyelcad . . P 5.— || Fél . . . P 20.—

Negyed . P 10.— || Egész . . P 40.—

Ujhelyi sorsjegyek nyernek!

Március 15. Csáktornyan

Csáktornya és környéke hazafias közönsége a nagy naphoz és a mai komoly időkhoz méltó módon ünnepelte meg a szabadság felvirradásának 96. évfordulóját.

Réggel korán minden házon nemzeti lobogó, az utcán hőmpolyog az ünneplő közönség, a haluskák ott hagytak mindennapi munkájukat és bejöttek, hogy részt vegyenek az ország, a nemzet ünnepében. 9 óra felvonulnak az összes iskolák zászlók alatt, köztük felült a tanítóképzőintézet, negyedszazadig a megszállók elől elrejtett, sok viharolt lepett zászlója, a leventéik és leányok ugyancsak zászlóval s nem tulunk ha azt mondjuk, a templom „aszufolóság” megtelt ajátos ünneplő közönséggel. A szentélyben helyet foglalt a tiszti kiudótsággal, az összes hatóságok vezetőikkel, a községi előjáróság teljes létszámában, az ipartestület vezetőisége.

Az ünnepi mise után a közönség az országzászló elő vonult, ahol időközben megjelentek a helyőrségi csapatok.

A program minden pontja a nagy nap és a történelmi, hazánkat súlyos megpróbáltatás elalító, időket igyekezett a közönség elől tárn.

A hatálékos tiszti iskola szavaló kórusa, a honvédeknek szavalatokkal, Kossuth énekszókkal, indulókkal szerepelt. Oriási lelkesedést kellett vitez Rozsás Jozsef „Honvédrom” című verse és az egyik tiszt ünnepi beszéde.

A tanítóképzőintézet énekkara, Horváth Ferenc levente, Dvrvács Györgyi el. isk. tanuló, Kocián Ferenc polg. isk. tanuló és Kukics Ilona gyári leventeleány hatásos szavalatai emelték az ünnepi hangulatot.

Külön ki kell emelnünk Schell Ferenc tanítójelölt magyar nyelvű és Horváth Ferenc közöpi-köli tanuló muraközi nyelvű ünnepi beszédét. La szarta miatt ezeket csak jövő számunkban közölhetjük.

Díszmenet fejezte be ezt a szép, hazafias ünnepet.

Sp.

ipartestületi hírek

— Az ipartestület értesíti tagjait, hogy elosztásra kerül cérna, borbulladék, szappan, amely anyagokra az utálynányokat minden iparos saját érdekében melóbb az ipartestületen vegye fel, ismételen felhívjuk minden egyes iparos figyelmét, amennyiben a szög és huzal (fórt) utálynányt még nem vette fel, azt haladéktalanul tegye meg, mert ellenkező esetben az utálynányok érvényüket veszítik.

Jövő hét folyamán elosztásra kerül, cipészeknek vargalónál, szabók részére béléssár, szingyartók részére varrószíng utálynány.

Ipartestület.

„ARANY BÁRÁNY“

Kötöttáru üzem, CSÁKTORNYA

Kossuth Lajos u. 9. - Telefon 143.

Gyárt elsőrendű kötöttáru.

Tulajdonos: Kuráth Joachim

Perlaki téli gazdasági tanfolyam vasárnap fejeződött be

A M. kir. Földművelésügyi Miniszter Úr 102.161/1943 F. M. sz. alatt engedélyezte a perlaki téli gazdasági tanfolyamot, melynek száma 317/a-b. A tanfolyamon 52 gazdahalgató vett részt.

Mivel a perlaki m. kir. áll. mezőgazdasági népiszkola épületének tatarozását nem tudták elvégezni és berendezni az épületet, a téli gazdasági tanfolyamot kénytelenek voltak a perlaki kaszinó helyiségében megrendezni, ahol a gazdák szorgalmasan megjelentek esténként.

A tanfolyamot Kupka Gyula gazd. iskolai igazgató szervezte és vezette nagy odaadással és fáradhatatlan munkával.

A tanfolyam előadói a következők voltak: Sassné Kukuljevic Hedvig okl. gazda, gazd. isk. szakintéző. Ő adta elő a gyümölcs, zöldség, szőlő, méhészet és elenyehlő gazdaságot.

Kompayné Nagy Irén gazd. isk. szakintéző: állat, baromfi, apróállattartás.

Haris Jolán h. népiszkolai igazgató: közismeretek, számtan és mértan. Dr. Monostori Tibor szolgabíró: közigazgatási és kereskedelem-

tan. Kupka Gyula gazd. isk. igazgató: növénytermelés, állattenyésztés, valamint üzem és szállítás. Dr. Domján Gyula ügyvéd, tüdőoltó titkár: tüzrendszet. Mihálovich Béla járási m. kir. állatorvos: állategészség. Dr. Kecskés János körorvos: Egészség. Dr. Balázsovics Gyula okl. karnagy (ügyvédjelölt): Eneket.

Az előadók egytől-egyik minden odaadással és lelkesedéssel azon voltak, hogy az eléggé rövid idő alatt minél többet és hasznosat nyújtassanak a résztvevő gazdáknak, akik szorgalmukkal és tanulási készségükkel jutalmazták az előadók fáradozásait.

A tanfolyam záróvizsgája március 12-én (vasárnap) volt megtartva ünnepélyes külsőségek mellett. A Földművelésügyi Minisztert Sifár Imre battányfalvai m. kir. téli gazdasági isk. igazgató képviselte s egyben ő volt a vizsgabiztos is.

Örömmel üdvözljük ezt a tanfolyamot és adja Isten, a háborús nehézségek elmúltával minél nagyobb számú halgatóval és minél több helyen legyenek megvalósíthatók ezek a téli gazdasági tanfolyamok. **Vass János.**

Agyonszúrta leányát egy muraközi örög gazda, tíz évi fegyháza ítélték

December 5-én Bányavár községben Jakopics Jakab 68 éves gazdaember, 6 gyermek atyja, agyonszúrta feleségét, Mungyar Janosnét, egy gyermek édesanyját. A gyilkos öröget a csendőrok bevitték Nagykanizsára és azóta előzetes tartóztatásban van.

Most tárgyalta ezt a bűntudást a nagykauzsa törvényszék. A vád szerint több ember ellen elkövetett szándékos emberölés miatt fogta perbe a kir. ügyészség Jakopics Jakabot, mert először saját leányát szúrta hasba, majd segítségére siető férjét szúrta meg az arcán.

A vádlott elmondta, hogy vejeével és leányával közös háztartásban élt Bányaváron. Eleinte nagyon jól megértette egymással, de csakhamar a leánya elhidegült iránta, szinte rá se nézett, úgy jár el mellette. A leánya volt az úr a háznál, mondotta, annak tartotta magát, ő csak a megtört szolgál szerepét töltötte be. Vagyonát elvették tőle. Neki semmije sincsen. Egy szobában lakott két unokájával és a cseléddel, a leánya pedig férjével külön szobában. Azt mondja az örög, hogy nagyon rosszul bántak vele. Nem túrték őt és ő sem azokat — mondja. De ezt nem bizonyította semmi. December 5-én este éppen vetkőzni készült, amikor bejött hozzá a leánya és eloltotta a lámpát. Megkérdezte, miért oltja el a lámpát, mikor neki még szüksége van a világosra. Leánya erre nekimeat — mondja — és meg akarta őt verni. Ő ittás is volt, a kezében éppen kés volt, amellyel körmöt vágta, a következő pillanatban beleszúrta a leányába, majd amikor veje segítségére jött a feleségének, azt is megsebesítette.

A fiatal áldozat férje, Mungyar János zokogva állott a bíróság előtt. Nem szeret vissza gondolni a borzalmas drámára. Nem akar vallani.

A tanúk vallomása szerint az örög Jakopics még a leánya apósával is végezni akart.

A bíróság büntöské mondta ki Jakopics Jakabot szándékos emberölés bűntettében és ezért tíz évi fegyházra és ugyanennyi évi hivatalvesztésre ítélte.

Időszerű felvilágosító előadás Csáktornya

Csütörtökön este a tanítóképző intézet nagytértermében Markos Jenő népművelési titkár a közművelődési előadásorozatot keretében nagyon érdekes és nagyszámú halgatószám figyelmét teljesen lebilincselő előadást tartott. Ismertette a

magyarság helyzetét és kilátásait a háborúban. A lejegyzések lényege az általános európai helyzet ismertetése volt, amit Markus pompás szóbeli beszédbe öntve, a bizonytalanságban és tévhitben járóknak helyes tájékoztatást adott. Megcáfolt az ellenség hírvérséit és megerősítette a kis hitűeket. Előadásából azt a tanulság merítettük: nem szabad az idegháborúban engednünk és összeroppanunk, mert a csüggedés és lemondás, a bizalom elvesztése végzetes lehetne.

Dr. Csiky János kir. járásbíró finom és alkalmazkodó zongorakísérete mellett Hajba Kalmán, a megyeszerte kedvelt kiváló dalénekes a régi és újabb magyar nóták legjavából adott elő s a lelkes közönség viharos tapsát vívta ki.

Markos Jenő a vármegyei népművelési titkár a társadalmi egyesületek együttműködésének vármegyei vezetője. Előadása végén Dr. Brand Sándor vármegyei alispán, a népművelési bizottság elnökének ízenetét tolmácsolta, hogy Muraköz népe a mai súlyos időkben is a rend és nyugalom áldását élvezzi s mindenből megkapja jogos részét a magyarság asztalánál, éppen azért mert az asztalán az a magyarság ül, amely a vele együtt élő más nyelvű nemzetiségeket mindig testvéreinek tekinti.

263/1943 vgl. sz.

Árverési hirdetmény

Dr. Lakó Imre csáktornyai ügyvéd által képviselt Grabant Szabina, mint Grabant Maria gyámja javára 280 pengő tőke és több követelés és járuléai erejéig, amennyiben a követelésre időközben részletfizetés történt, annak beszámításával a perlaki kir. bíróság Pk. 5900/1943 sz. végzésével az árverés elrendeltetvén, annak végrehajtást szándékos lakásán, Zalabankó 33 szám alatt leendő megtartására határidőül 1944 évi április hó 7 napjának délutáni 1 órája tűzték ki, amikor a bíróság lefoglalt borjút, sertéseket s egyéb ingóságokat a legtöbbet ígérőnek készpénzfizetés mellett, esetleg becsáron alúl is el fogom adni.

Perlak, 1944 évi március hó 6.

Varjú József
kir. bir. végrehajtó.

252/1943 vgl. sz.

Árverési hirdetmény

Dr. Lakó Imre csáktornyai ügyvéd által képviselt Vuk Teréz javára 3030 pengő tőke és több

követelés és járuléai erejéig, amennyiben a követelésre időközben részletfizetés történt, annak beszámításával a perlaki kir. járásbíroság 1943 évi Pk. 5904 sz. végzésével elrendelt kielégítési végrehajtást folytán végrehajtást szándékos lakásán, Murakirály-on leendő megtartására határidőül 1944 évi április hó 6 napjának délelőtti 11 órája tűzték ki, amikor a bíróság lefoglalt bútorokat, tehenet, tündőt, üszöket, sertéseket, kocsit, görét, csöves tengerit s egyéb ingóságokat a legtöbbet ígérőnek készpénzfizetés mellett, esetleg becsáron alúl is el fogom adni.

Perlak, 1944 évi március hó 6 n.

Varjú József
kir. bir. végrehajtó.

Pk. 4544/1943 sz.

Fksz. 272/1943

Árverési hirdetmény

Dr. Lakó Imre csáktornyai ügyvéd által képviselt Jeszenovics Florian és neje javára kilakoltatási ügyben 10087 pengő kilakoltatási költés megtérítésére a csáktornyai kir. bíróság 1943 évi 3467 sz. végzésével elrendelt kielégítési végrehajtást során 1943 évi október hó 14-én lefoglalt 1245 pengő becsértékű ingóságokra az árverést kitűzöm és annak végrehajtást szándékos lakásán Muraszterdahelyhez tartozó Bocskahelyen leendő megtartására határidőül 1944 évi március hó 27 napjának délután 2 1/4 óráját tűzöm ki, amikor a bíróság lefoglalt hordó, bor s egyéb ingóságokat a legtöbbet ígérőnek készpénzfizetés mellett, esetleg becsáron alúl is el fogom adni.

Csáktornya, 1944 évi február hó 18 n.

Elek László
kir. bir. végrehajtó, mint bírósági kiküldött

Az 52 ik

M. Kir. osztálysorsjáték

játékterve páratlan esélyeket nyújt.

Egy sorsjeggyel szerencsés esetben nyerhető:

Egymillió P.

A nyeremények összege több, mint

Tizenötmillió P.

Jutalom: **600.000 P.**
Főnyeremény: **400.000 P.**

Nyeremények:
200.000 P.
100.000 P. 75.000 P. 60.000 P. 3x50.000 P.
5x40.000 P. 1x30.000 P. 22x20.000 P.
2x15.000 P. 30x10.000 P.

és még számos közép és kisebb nyeremény.
A sorsjegy ára nyolcad pengő, fél pengő, egész pengő.
P 5.— P 10.— P 20.— P 40.—
A sorsjegy kapható az összes főúrszűlőknél.
Húzás kezdete április 13.

Hirdessen a „Muraköz”-ben

OSZTÁLYSORSJEGYET

rendeljen az ismert szerencsés

Suchtár Bankház-nál

Budapest, VIII., Üllői-ut 6.

NAGY szám-választék.

NAGY nyerési esély!

Azonnali nyeremény kifizetés!

Rendelés levelezőn.

HIREINK

— **Bírói kinevezés.** A Kormányzó Úr dr. Cserjés László bácsalmási kir. járásbírói titkár a perlaki járásbíróhoz járásbíróvá nevezte ki.

— **Előadás a zeneiskolában.** Vannay János a nagykanizsai és csáktornyai zeneiskola igazgatója a magyar népdal kialakulásáról és történetéről tartott vasárnap délután igen értékes előadást. Igéretet tett, hogy legközelebb gyakorlatilag is bemutatja az elméletben elmondottakat.

— **Halálos szerencsétlenség az alsódomborui darálómalomban.** Halalos szerencsétlenség történt a minap éjjel az alsódomborui Liszjak János-féle darálómalomban. A malomban dolgozott Kuzma Ferenc katori fiatalember. Kuzma ott foglalatkozott a gép körül, amikor eddig még nem állapítható módon a főgépben lévő rögzítő csavar hirtelen megfogta Kuzma ruháját, felkapta őt és hatalmas erővel odavágta a gép aléptiményéhez. A legény azonnal szörnyet halt.

Az esetről azonnal értesítették a katori csendőrsőrt, ahonnan egy járőr szállt ki a szerencsétlenség színhelyére és a szemle alapján tényvizslatot készített annak megállapítására, nem történt-e gondatlanság valaki részéről.

A nagykanizsai kir. ügyészség a szerencsétlenül járt fiatalember holttestének felboncolását indítványozta.

— **Két muraközi bolti tolvaj került kézre Nagykanizsán.** Érdekes ügyben nyomoz a nagykanizsai rendőrség. Két muraközi asszony, névszerint Mihnyacs Jánosné és Mrázovics Klára, zalaújvár-tótfalusi lakosok betértek a Teutsch-féle Főúti drogériába, amikor ott erős volt a forgalom. A két nő bevegült a vevők forgatagába és egy óvatlan pillanatban elemeltek két üveg kölnivizet. A cég kitűnően iskolázott alkalmazottai azonban észrevették a két muraközi asszony turpiságát és előszedték velük a kosarakból a két üveg kölnit. Azután a rendőrkapitányságra tessékelték őket, ahonnan telefonáltak lakhelyük csendőrségének. Ott azonnal házkutatást tartottak lakásukon és többféle drogériaárut találtak, ami Teutsch üzletéből származtak. A két üveg kölnivizet tehát boltitolvajokat juttatott rendőrkézre.

A bűnügyi eljárás megindult ellenük.

— **A mai lapunk minden számához mellékeljük Ujhelyi és Társa bankház katonlapját.** Kérjük lapunk előfizetőit, hogy sorsjegyszükségletüket a szerencséséről közismert Ujhelyi és Társa bankháznál rendelje meg a mellékelt katonlapokon lévő rendelőlapon. Kifejezetten figyelemfelhívjuk olvasóinkat, hogy megrendelésüket ne hagyják az utolsó pillanatra, mert a sorsjegyek nagyon kapósak és a szerencséséről közismert Ujhelyi és Társa bankház sorsjegyei hamar elfognak.

Ujhelyi és Társa bankház címe: Budapest, V. Szt. István krt. 27.

A PERLAKI JÁRÁS HIREI

— **Perlakon is lesz Légóttalmi Liga!** Március 8-án Virágh Pál vezetőjegyző kezdeményezésére megjelent Perlakon a szombathelyi kerület Légóttalmi Liga vezetője, Vecséra Antanagykanizsai városi tüzoltóparancsnok kíséretében, hogy Perlakon is megalkakítsák a Légóttalmi Ligát. Az egybehívottak előtt a Liga vezetője ismertette a Légóttalmi Liga fontosságát és kérte annak megszervezését s minél szélesebb alapon való elindítását. A szükséges útbaigazi-

MEGHIVÓ.

A Csáktornyai Gözmalom és Villanytelep R.-T. Csáktornyan 1944. április hó 14.-én délelőtt 11 órakor tartja saját helyiségében

XXXVI. ÉVI RENDES KÖZGYŰLÉSÉT,

amelyre a t. részvényeseit tisztelettel meghívja.

Tárgysorozat:

1. Igazgatósági és felügyelőbizottsági jelentések.
2. Az 1943. évi zárszámadások előterjesztése, a mérleg megállapítása, a nyereség felosztása iránti és az igazgatóság, valamint a felügyelőbizottság felmentvénye feletti határozathozatal.
3. Az igazgatóság és felügyelőbizottság 1943. évi tiszteletdíjának megállapítása.
4. Választás az igazgatóságba.
5. Esetleges indítványok.

Megjegyzés: Szavazati jog csak azon részvény után gyakorolható, amely a közgyűlés megtartása előtt 8 nappal a vállalat pénztárána, vagy a Csáktornyai Muraközi Takarékpénztárnál Csáktornyan és a horvát Általános Hitelbank központjánál Zágrábban, illetve ezen bank fiókjánál Varasdon letétbe helyeztetett.

Mérlegszámla 1943. december 31.-én.

VAGYON: Pénztár P 19.059 06, Iparvagány P 2.500 —, Malomtelep P 370.000 —, Érték-papírok P 48.800 —, Váltók P 1.300 —, Adósok P 904 768 29, Arúkézlet P 1.153.436 60, Összesen P 2.499.863 95.

TEHER: Részvénytőke P 150.000 —, Rendes tartalékalap P 300.000 —, Rendkívüli tartalékalap P 25.000 —, Felértékelési tartalékalap P 25.000 —, Tartalékalap kétes követelések fedezésére P 335.000 —, Értécsökkenési tartalékalap 300.000 —, Nyugdíjalap P 80.135 40, Hitelezők P 331.947 04, Elfogadványok P 819.200 —, Fel nem vett osztalék P 50 739 95, Nyereség P 82.791 56, Összesen P 2.499.863 95.

Veszteség- és nyereség számla 1943. december 31.-én.

KIADÁS: Általános üzemi és üzleti költségek P 571.902 41, Forgalmi adó P 133.347 08, Biztosítás P 22.092 08, Kamatok 76.559 41, Leírás a Malomtelep számlán P 58.742 97, Nyereség P 82.791 56, Összesen P 945.435 51.

BEVETEL: Mult évi nyereség áthozat P 11.642 40, Házbérjövdelem P 3.390 —, Érték-papír jövdelem P 1.842 70, Brutto jövdelem P 928.569 41, Összesen P 945.435 51.

Az igazgatóság.

Megvizsgáltuk és mindenben meggyezőnek találtuk

A felügyelőbizottság.

tásokat megadta a vezetőknek. Beszédét és útbaigazítását Dr. Forintos Géza főszolgabíró köszönte meg. Az egybegyűlték a Légóttalmi Liga elnöki tisztségére Dr. Fejér Gyula kórházi íg. főorvost választották meg, míg a többi tisztség betöltésére csak későbbben kerül majd sor.

Leventehírek

— **Felhívás.** A csáktornyai levante egyesület, mint a volt Sokol Egyesületnek a m. kir. Belügyminiszter Úr rendelete alapján kielőlt jogutódja, felhívja mindazon egyesületek és magánosok figyelmét, hogy akiknél a volt Sokol egyesület tulajdonát képező bármely ingóság, ruha, bútortárolás és felszerelési tárgy van, azokat jelen értesítés megjelénéséül számított 15 napon belül a levante egyesületnek szolgáltatniuk be. Fenti határidőn túl a beszolgáltatást elmulasztókkal szemben a levante egyesület bírói úton szerző érvényt követeléseinek.

307/1943 vght. sz.

Árverési hirdetés

Dr. Kovacs Ferenc perlaki ügyvéd által képviselt Perkovic Balázs hodosányi lakos javára 157 pengő tőke és több követelés és járuléki erejű, amennyiben a követelésre időközben részletfizetés történt, annak beszámításával a perlaki kir. járásbíró 1943 évi Pk. 6182 sz. végzésével elrendelt kiélegetési végrehajtás folytan végrehajtást szenvedőtől 1943 évi december hó 10-én lefoglalt 1100 pengőre becsült ingóságokra a perlaki kir. bíróság Pk. 6182 1943 sz. végzésével az árverés elrendelésén, annak az 1908. évi XLI. t. c. 20. § a alapján a következő megnevezett: Dr. Décsely Imre ügy. ált. képv. Dr. Décsely Imre javára 297 40 P. s jár továbbá a foglalási jegyzőkönyvből ki nem tűnő más foglal-

atők javára is az árverés megtartását elrendelem a végrehajtást szenvedő lakosán, Hodosányban leendő megtartására határidőül 1944 évi április hó 6 napjának délutáni fél 3 órájára tüzetik ki, amikor a bíróság lefoglalt bűtörök, hordósbőr, serfét s egyéb ingóságokat a legtöbbet ígérőnek készpénz fizetés mellett, esetleg becsaron alul is el fogom adni.

Perlak, 1944 évi március hó 7-n.

Varjú József

kir. bír. végrehajtó.

Csáktornya nagyközség előljárásgától

1538/1944 sz.

Hirdetmény

Csáktornya nagyközségnél betöltésre kerülő apaállat (bika és kan) gondozói állásra ezenel pályázatot hird. Fizetés megállapodás szerint. Mindazok, akik ezen állást elnyerni akarják, személyesen jelentkezzenek Skvorcz Janos gazdasági előhárón. Az állást folyó évi április hó 1-ével el kell foglalni.

Csáktornya, 1944 évi március hó 7-én.

Előljárásg.

SPORT

Sakk

A Csáktornyai Sakk-kör felhívja összes versenyzőit, hogy vasárnap, I. évi március 19-én délután 2 órakor saját érdekében jelenjen meg a Royal kávéházban. A függő versenyzőjatszám addig mindenki játsza le.

Vezetőség.

MEGYIMURJE

Preplatna cena: 6.— P. na pol leta.
Vuredništvo: Horthy Miklos-tér 6.

Csáktornya, 1944 március 17

Politički tjednik
Zide saki petek.

Marcus 15.

Pak je došel te velki den, 1848. marcius 15. je z zlatnimi slovmi napisani v povesti magyarskoga naroda, a tak i megyimurskoga. Cela Europa se zdigla za slobodu, da se kmeti oslobodijo od velikaškoga gospodarenja, da bo saki kmet sam sebi gospodar.

Ta revolucija je došla do nas s zapadnih krajev Europe, da donese ljudem slobodu i pravico. V Parizu, v Beču, v Budapestu, se posod su bile velke demonstracije, ludi su napravili velke procesije, hodali po varašaj i zahtevali slobodu i pravico.

Austriski cesar je imel, za nas hude ludi koli sebe, šteri nesu trpeli magyariju i davali su cesaru takse navuke, da je dal zagnjesti magyarsko gibanje za slobodu. Zdobra se ne moglo nikaj shoditi i tak se narod moral zgrabiti za oružje.

Kossuth Lajos je stopil za voditela naroda i s svih stran su ludi dohajali pod oružje. Mladi i stari, selški ludi, popi, na vučitelji, meštri, si dobrovolno iz ničesa je na jempot postala magyarska narodna soldačija. Austrijski generali su seposod biti bili, makar su naši soldati još ne bili do kraja zmuštrani, tak su se bili kak divji oroslani. Da su austrijanci vidli, kaj nikak nemreju preladatai magyarsku soldačiju, su pozvali ruse na pomoć. Ruski car je poslal 200.000 ludi, to je v ono vreme bilo strašno velka soldačija. To velku soldačiju već naši nesu mogli preladatai i tak su 1849. leta v augustusu pre varašu Világos, pred ruskim generalom oružje doli deli.

Za tem su došla strašna vremena za nas. Austrijski gospodari su harali po celom orsagu. Njihovi taborski sodi su na še najbolše ludi na smrt odsodili. Ministre, generale i druge velke sine domovine i se su dali skončati koga s kuglom, koga pak s strikom.

Tak je moral močeničku smrt podnesti za slobodu i naš megyimurski narodni močenic Gasparics Márk Kilit. Njega su v Pozsonyu obesili i niti tulko ne su fratram dozvolili, kaj bi mrtvo telo posteno pospravili, nego tam na gmajni, de su su ga skončali, tam su ga zakopali prez blagoslova i prez zlamenja i denes mu nišči nezna za grob.

Po celom orsagu je tiho kak na grobju. Saka familia je imela za kim se plakati. Koga nesu zaklali, moral je bežati. čuda njih su v zvunjskimi orsagi jeli progonitelškoga žohkoga kruha.

Potli čuda žalostnih let se orsag nazaj zdigel, da se tomu celi svet čudil i živi i cvete dale.

Administracija v taboru

Napisal: **vitéz Lukács Béla**

in. kr. ministar, orsački predsednik Magyarske Stranke Života

Magyarska denes nosi tabora, brani svoje življenje i zbog toga mora državna vlast na sebe zeti se više i više dužnosti za podpomaganje narodnoga jedinstva. Dužnosti državnoga življenja su se povekšale i to da čuda više posla i v državnimi kancelariami.

Denes se pokaže, ne samo v taborskim fabrikam i v polskom gospodarenju, nego i v administraciji tulko više posla, da se činovnici moraju napinjati prek svih človečjih sil, či to očuju zvršiti. Osobito stoji to za občinske notarjuše i činovnike, onda za jaraške i varmegynske činovnike, šteri te velke dužnosti moreju spunjavati samo z velikim aldovanjem i višepot na škodu svojega zdravlja.

Denešnja magyarska administracija, zvun svojih prveših dužnosti, mora na sebe zeti se ono, kaj tabor sobom doneše. Obskrbu naroda, obranu domovine i taborske obskrbenike. A k tomu velkomu poslu nega dosti pomočnikov, a itak prek sega toga, magyarska administracija verno i dobro, s podnašanjem svih aldovov služi naroda.

Magyarska Stranjka Života ne služi kakšim pojedinim ljudem za kakše njihove drobne posle, nedo podpira velke narodne cile, pak zato i podpira i pomaže magyarsku administraciju, štera podnaša tulko aldovov i poleg toga ne gleda na niške, stranjine interese. **Naša administracija je prva linia znutrešnje fronte.** Ne samo, da rešava akte, nego i pazi na magyarsko življenje od najmenjšega mesta do glavnoga varaša. Višepot sama organizira, ali navek paži i zasigura, da se narodni posh dobro zvršuju. Denes harcuvleju ne samo naši honvedi, ne samo naše znutrešnje rodolubne organizacije za moralne, duševne i materialne vrednosti magyarskoga naroda, nego i administracija harcuvle na svojem mestu, da se zvrši i i spuni se ono, kaj državna vlast odredi.

I ve je celi svet pun teške pogibeli. Narodi vriju kak vrela voda po celom svetu. Drugo se ne čuje, kak pokanje oružja. Samo kaj nam ve z ishodne strane dohaja velka pogibel, a to dobro znamo, kaj nam s ishoda navek samo zlo zlo dohaja. Sovjeti vlašuju takše sile, da to nigdar svet ne videl, napinjaju se i s silom bi šteli frontu predreti, štera brani Europu, kajti onda bi celu Europu mogli pregaziti. Sovjetam nikaj ne vala naša kultura, naše starinjavi, kajti oni očuju se naše zrušiti i po svojem planu stvoriti novoga sveta.

To je taborska administracija taborske Magyarske.

Magyarska budućnost se ne slaže samo po tem, kak se bijeju one strašno velke sile, štere su se ve, v drugom svet-skomb taboru zgrabile, nego i po tem, kak bode magyarski narod mogel podnašati sa ona trpljenja i moke, štere tabor s sobom donasa. Nega v tem pogledu niške falinge. Samo zlo je to, da se seposod najdeju takši, šteri se navek tožiju, nestrplivni su i za se ono, kaj njim pre obskrbi, eli matrilaju fali, veliju da je to vlada kriva i njeni administrativni činovnici. Proti tomu moramo idti ze semi silami i te glasi moraju vtihnuti. Našu administraciju i v prvom redu naše notarjuše ne moči krive napraviti za ono, kaj su taborska vremena sobom donesla.

Organizacije Magyarske Stranke Života, v prom redu donaći poglavari stranjke, naj se postaviju s celom silom poleg administracije, naj pomažeju de samo moreju, naj zbršeju suze, da je je vidiju, a v prvom redu naj pomažeju one, šteri su za obranu orsaga služili i podnesli aldove.

I v prvim svetskim taboru su se našli ludi, šteri su rekli, da je za se falinge administracija kriva i puntali su naroda proti činovnikom. A znamo i to, kaj se stoga zrodilo. Još i denes se žalostno zmlismo na ripečenja 1918. i 1919. leta i zato moramo gledati, da takši puntarski glasi vtihneju, kajti te bi napak obrnuli celo narodno življenje.

Vremena 1918. leta nabodo nigdar više nazaj došla, za to se najpredi briga magyarska administracija, kakti najjaka pomoć znutrešnje fronte, a mi pak ju moramo ze semi silami podpirati v njenimi teškimi posli.

Naša stranjka vlašuje se svoje sile, da se držuju pred očimi visoki cili naroda i

Marcus je mesec slobode i ve da svetkujemo to našu, s teškom mokom dostigjenu slobodu, ve se nam grozi ta velka pogibel i očie vništiti ono, kaj su nam naši starci spravili i mi z našim marljivom delom dale spunili.

Ve da su došla vremena, da nam očuju lance okovati na roke i noge, nemremo drugo včiniti, kak jedinstveni biti, kak su bili 1848. leta jedinstveni v celom orsagu i braniti našu lepu magyarsku domovinu. Samo jeno nam mora biti pred očmi: **Se dati za Boga, za Domovinu i za Familiju.**

ide na pomoč v sakom pogledu toj administraciji, štera se denes moči z velikimi poteškočami i s čuda vekšimi posli, ali v isto vreme se nadjamo i prosimo, da administracija s razumevanjem, ljubavi i s toplim človečjem srcem naj zeme v roke posle sakoga človeka ove magyarske zemle.

Naša stranjka se obrnula ne samo proti onim, šteri z neodgovornom puntarijom, eli z neopravdanom nestrplivnosti napraviju poteškoče pre poslu administracije, nego bo brigu vodila i stem, da se

opomeneju predpostavleni onih administrativnih činovnikov, šteri pozabiju svoje dužnosti i ne hodiju napre z dobrom peldom pre podnašanju aldovov i v službi životnih interesov velkoga magyarskoga skupnoga življenja.

Da dostignemo velke cile našega magyarskoga naroda, za to je potrebno, da se podpuno raznemo, bratski skup držimo i oštro spunimo svoje dužnosti. Na ovom potu skup mora hoditi Magyarska Stranjka Života i administracija, štera služu skupne magyarske interese.

Sesija varmegyinske administrativne komišije

Znova bodo skup popisali, komu je treba oprava

V ponedelek je administrativna komišija Zalavarmegyije držala svoju mesečnu sesiju, na šteroj su rezpravljali više stvari, štere se i nas tičeju.

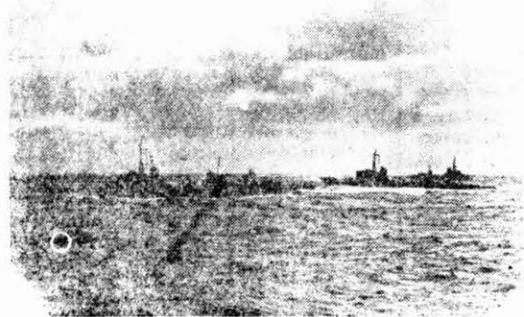
Glavno je bilo, kaj su jako krivo rezdelili cedule za opravu.

Do ve se v prek četrdeset opčinaj vodi kvižicia zbog toga, kaj su komišie ne po pravici rezdelile cedule za opravu. De je još moči, bodo cedule nazaj zeli. Našli su se i takši ludi, šteri su dobili

cedule i prodali su je za drage peneze.

Za badav se onda držrva oče brigaji, da siromaškeši ludi dojdou do kakšega oblečala, ako se najdeju preždušni ludi, šteri ne deliju po pravici, nego na krivi način, a z druge strane oni, šteri su cedule prodali, nemreju se više nadjati, kaj bi njim vlasti kaj dale.

Kaj se bude dokazalo, bo oštro strofano.

Nemške ladje preganjaju neprijatelja. (Foto: RDV.)

Varšava - London - Kairo

Či se človek dobro nakladne s penezi zvunj-skih orsagov i sedne si na šneleng v prvi klas, niti neje tak ludo preputovsti črez celu Evropu i na zadnje sest i v lepom varašu Kairo, de vroče sunce peče i da se zavoli, onda veli svojemu inušu, spakoj kufre, idemo dimo. Moči je videti lepe kraje i lepe varaše.

Ali, da je človek, zbog toga, da je veraval praznim obećanjam, prisiljen ostaviti svoju domovinu i jeno vreme v Londonu jesti žohlkoga kruha, šteroga po milosti dobi, a jenoga lepoga dneva mu veliju, no fala lepo, dosti je bilo prijateljstva, vuni je već plaća, daj se ve odseli v Kairo, tam moreš za zaprtimi vratmi, dale popevati tvoju narodnu: „Išče Polska ne zginula“. To je bormes jako žalostno delo.

Polska je prez sake pravice došla do varaša Danzig i do sih onih nemških zemel, de je stanovnike črez dvajsti let močila i na zadnje dala zaklati. Pot k morju bi se bil dal rešiti i na drugi način.

Da je ta, od engleskih obećanja zasleplena polska vlada samo malo prešunderala povest Engleske, bila bi došla na to, da je engleska zvunjaska politika navek špekulerala na ljudske kože. Navek je svoje prijatele pošilala v tabor, a ona pak je navek odzadi ostala, kak pavuk v svojoj gnejzdi i na zadnje je samo ognula dol

virnie i trsila se, da i na svojim prijateljem zaslužu i napravi s krvi čim več zlata. Još i od Amerike je bole prefigana, kajti je i amerikanec spravila na to, da za evropsku frontu oni daju največ soldačije.

Da su si v Varšavi, v pravo vreme se to dobro premislili, denes Polska nebi ležala zrušena do nakla, oiceri šteri počivaju v Katynu, bi i denes živi bili i Mikolajesik, predsednik polske vlade nebi moral skakati sem-tam, da si obrani od svoje domovine ono, kaj se još da, za Danziga već ga ne niti govora i kaj je najglavnše, nebi moral proti svoje vole idi v Kairo, to pak tulko vala, kak pre kartanju dvajstidva.

Se to smo ne zato tu napisali, kaj bi nas morti Mikolajesekova glava jako bolela, nego zato, kajti se još navek naideu narodi, šteri su još ne dosta navčili, lučeju na drugu stran i odnod čekaju zveličenje. Taljanskoj su njeni „prijatelji“ zeli se ladie i ve se delju žnjimi, Badoglio nesu pitali, kaj veli na to, a da se oglašil, flatno su mu megnuli, naj bo tiho. I on je veraval englesko skusavanje i spravil je svoju domovinu v propast.

Evropski narodi se moreju vufati samo vu se i v svoju jakost i dok živi v nami čvrsta vera, da bomo na zadnje mi jakši, zatoga nas niti peklenska vrata nabodo oblačala. Sp.

Mlinari i gospodari pazite!

Proda se jen

kmetski TRIER,

skorom novi za zrnje čistiti, se meremelin-skih hergerov, i kompletni hengeri, jen kompletni par kamenja z remenjem mam za nu-cati, jena dampfmašina sama ide, z mlaticom kompletna, a morem beštelati i se vrsti mašine za mlatici, se po najfalešoj cenii.

Pitali POSZAVEC MÁRTON - LAPÁNY
pošta Muraszentmárton.

Taborski glasi

Sovjetska fronta

Kak je velka ta druga zimska ofenziva, to vidimo stoga da je nemška komanda dala vun v ponedelek glasa, da se je v zadnjoj bitki 1200 nemških bombašov zdiglo za obranu fronte i još bole si moreno premisliti, kaj su te bombaši napravili.

Na fronti, zvani Gorodka, Sepetovka, Proskurov se hapila ta strašna bitka. Sovjeti silom rivaju svoje ludi v ogenj i ne glediju, kulko na den doh opadne. Med vlovlenimi sovjetskimi soldati se najde čuda takših, šteri nikaj ne razmeju pre oružju, te su na flatnom skup pobrali, oblekli i mam poslali v ogenj prez sakoga muštranja.

Zvun ludstva sovjeti i svojega matriala postavljaju v ogenj. Tak pišeju nemški glasi, da su sovjeti na fronti Krivoj Rog — Sepetovka skup pobrali sa taborska kola, kaj su samo mogli, a pišeju i to, da je samo jedna jedina nemška patrola, z nekšimi, novoforno, jakimi štukci, črez štri dni si om rezstrčila do sto takših oklopljenih taborskih kol.

Nedelni glasi tulkašje tak pišeju, da je najjakša bitka na fronti Krivoj Rog — Sepetovka, tu sovjeti uraju i tiraju siromaške ludi v ogenj, pola su sa pokrita z mrtvimi.

V Tarnopol su nešterne sovjetske trupe nutri zašle, eli su samo par vur nutri bile, kajti nemci su je an-čvaj nazaj vun spravili. Bile su teške bitke po valcaj od hiže do hiže.

Za ve tak zgledi, da su se nemci zavolili te komedije i postavljaju se više i više rezervi v ogenj. Osobito se to vidi na fronti Tarnopol — Berdicev — Uman, tam su sovjeti steh zaht prek Bug vode, a nemci su je odtirali i napravili njim velke zgubičke.

Na severnom delu fronte, pre Nevel vodi su jake sovjetske okloplene kolone dohajale v nemške linie, eli samo malo njih je došlo do ta, kajti su je već pajdoč doh postelali, a štera su ta došla, ona pak tam.

Pre varašu Pokov su tulkašje zavrnuti sovjeti a na fronti Narva su nemci napravili protiv ofenzivu i neprijetata nazaj strali.

Engleska fronta.

Od tjeden su engleski i američanski bombaši pak pohajali glavnoga varaša Bertina. Prva bitka je trpela pet vur dugo v luftu i nemški vadasi su doh strelili, z svojimi novo formi štukci mam prvi den 112 neprijateljskih mašin, med njimi 66 z štri motori.

V temi bitkama v luftu su neprijatelji zgubili 400 mašin i kač je na sakoj masini nejmenje 10 ludi, to je do 4000 jezere pilotov i mašinistov odušlo na on kraj, svetli raj.

Dale čujemo, da su i nemški marineri ov tjeden zvršili svoje posle.

TU JE DOBRA PRILIKA!

za

canjke i odpadke od štofa

dobite sake fele robe: igle za šivati, centimetre za meriti, žlice za jesti, cifraste stvari za lasi, cifraste igle, g'jungje, igle zihericke i još druge hasnovite stvari.

Józsa László Károly
textil és nyersanyag kereskedelmi r. t. megbízottja
Csáktornya, Molnár tábormok u. 14.

Nemške podmorne ladje su ov tjeđen, na Severnom, Atlantskom i Srednjem Morju, vtopile 16 nepriateljskih ladi pune naklajene, se skup 21.000 ton. Na tem ladjam je samo robe bilo za prek 7000 vagonov, a de su vrednosti ladje i ljudstva, štero se z ladjami vtopilo. Zvun toga su neći vtopili i 16 vekših i menjših taborskih ladi.

Američki minister zvunjskih poslov je ov beđen zahteval od Irske, da naj pretgrne veze z osovinskim silami.

De Valera, predsednik Irske je odgovoril, da on to neće, kaj to bi bil prvi korak, da Irska ide v tabor, a irski narod to neće.

Taljanska fronta

Na Rim curiju nepriateljske bombe, ljudstvo se kole, hiže se rušiju. Svetomu Ocu papi je ve pet let, kak su ga zebrai i s tom prilikom je držal govora na balkonu cirkve Svetoga Petra. Pozval je jenu i drugu straniku, naj prestaneju stea strašnim taborom, de se koleu nekrivi i ređažni ludi, rušju varaši i naj obrneju svoje meši za mir. Tak naj delaju, da njih bodo blagoslovi, a ne kleli.

Tak se nam vidi naši nepriatelji nabodo čuda marali za te reči.

Balkanska fronta

Nainoveši glas nem veli, da se jugoslavenski Kral Peter z aeroplanom odpelal v London i tem su mam napravili demonstraciju proti njega am ludi, štero su predi žnjim držali, a ve niti čut, nečeju za njega.

Partizanam ide se slabeše. V Horvatskoj su na čuda mestaj pretrepli velke zgubičke i čuda njih se prek da v to ime, da njim bo s poglavnikovom inostjo se oproščeno.

KAJ JE NOVOGA?

— Smrtna nesreča v melinu v Alsó-domboru. Smrtna nesreča se pripetila ove dneve v noči v Alsódombru v Liszák Janosovim melinu. Kuzma Ferenc mladi dečko je delal v tem melinu pre mašini i ne znati zbog česa, vel-

ki šraj glavne mašine je dečka zgrabil za opravu, zdigel v luft i tak hitil doli, kaj je Kuzma na mestu hmril.

Mam su pozvali z občine Kotor žandare, došla jena patrola i ve se vodi kvizicija, jeli je ne što kriv toj smrtnoj nesreči Kuzma Ferenc.

Državni tožitelj je predložil, da se mrtvo telo mora parati.

— **Megyímurske štacunske tatice su prijeli v Nagykanizsi.** Dve megyímurske ženske, Mihnyács Jánosa žena i Mrazovics Klara z Zalaujvara i Tótfalu su v Nagykanizsi, v glavnoj vulici odišle v jen velki štacun, rano onda da je bilo največ ludi nutri. Ženske su se mešale med ludi i v stiski su potegle dve flaše kolonske vode (parlun). Samo kaj su štacunarski detiči dobro zaskolani i znaju paziti na takše fitče i tak su i te dve žene vlovili i zeli njim s korpe te dve flaše. Odnod su je odtrali k policajam, ovi pak telefonerali dimo žandaram, te pak su njim stana preiskali i više takšega našli, kaj je došlo z onoga štacuna.

I tak je kolonska voda spravila štacunske tate na lepek.

Penezi za jabučne koščice su došli. V purgarskoj školi moči vun dobiti.

— **Zaklal svoju čer, — deset let teškoga rešta.** Decembra 5 ga je bila smrtna nesreča v općini Banyavár. Jakopics Jakob, 68 let star, stari človek, otec sestero dece, je zaklal svoju zamožnu čer, Mungyar Jánosovu ženu, mater jednoga deteta. Staroga vubitela su žandari spravili v Nagykanizsa i od potli je tam v reštu.

Ove dneve je bil pred sodbenim stolom v Nagykanizsi na sodu. Kak tožba veli, Jakopics Jakob je kriv, kaj je štel više ludi zaklati, kajti najpredi je vpičil svoju čer v črevo, zatem njenoga moža, štero joj je došel na pomoč.

Stari Jakopics se branil stem, da je svojim zetom i čerjom skup živel v Banyaváru. Predi su dobro živel, potli pak se njegva čer odvrnula od njega, niti ga ne štela gledati. Ona je bila gospodar pre hiži, a njega je meča samo za slugu. Imetka su mu zeli, denes nema nikai. Skup su stanovali s svojimi vnuki i z deklom v jenoj hiži, a čer pak z možom v drugoj. Tak veli stari, da su hudo baratali žnjim, nesu ga trpeli, a niti on nje, samo to nišči neje posvedočil.

Decembra 5 ga se rano spravil spat, da je došla k njemu čer i puhnila lampaša. Pital je zakaj je vgasnula svetlo, im on još nuca. Na to — tak veli — ga čer je štela biti, on je bil malo pijan, ran je imel noža v rokaj, vpiči je čer i da

Első Muraközi Szövöde Rt.
CSÁKTORNYA
Széchenyi u. 50 • Telefon: 31.
Központi iroda: BUDAPEST

je zet došel na pomoč, onda i njega.

Mungyar János, mož mlade nesrečne ženske, se žohko plakal pred sodom, neče misliti na to velku nesreču i neje štel valovati.

Kak su svedoki rekli stari Jakopics je štel zaklati i oca svojega zeta.

Sod je preglasil Jakopics Jakoba za grešnika zbog vubitela i za to ga odsodil na deset let teskoga rešta.

Sod je kreposten.

Taborska pošta. Najnovše su se nam ovi honvedi oglasili z daleke ruske fronte. Si su živi i zdravi, pozdravljaju svoje roditelje, brate, sestere, žene, decu, rodbinu i prištele i prosiju, kaj bi njim čim večpot pisali.

Skrobar Ferenc, Pavsecz Antal, Ruzsman János, Vagaj János, Pigac Karoly si iz Perlaka, Golubics Mihály, Zadravec János, Csmrlec Károly Muraszentmária, Skvorc Mihály Banyavár, onda Novák György, Tomasics János, Patafta Pál, Zadravec János, Halics Peter, Soltics Mihály, Pongrácz János, Žerjav Antal, Hrasztics János, Kucecz Ferenc, Dolencec Ferenc, Szkupnyak Adam si ovi Tábori posta F 516.

Kolarics József, Vlah András Tábori posta Z 287.

Kolarics István Tábori posta K 633.

Jambrovics Péter, Csurin Mihály Tábori posta B 183.

Tislarics Antal, Novák Ferenc Tábori posta F 859.

Pk. 3950 1943. sz.

Fksz. 304 1943.

Árverési hirdetés

Dr. Schwarz Lajos csáktornyai ügyvéd által képviselt Gyurán József lapáthegyi lakos javára 2520 P-tőke és járulékaik erejéig a csáktornyai kir. jbiróság 1942. évi 172 sz. végzésével elrendelt kielégítési végrehajtás során 1943. évi október hó 29-én lefoglalt 1480 P. becsértékű ingóságokra az árverési kizűzom és annak végrehajtást szenedő lakásán Nyiresfalva—Lapáthegy a fizetett összeg levonásával leendő megtartására határozóul 1944. évi március hó 28 napjának déli 12 óráját tűzom ki, amikor a biróilag lefoglalt butorokat egy 1 1/2 éves bika, 1 borju es malacok s egyéb ingóságokat a legtöbbet ígérőnek készpénzüzetés ellenében, esetleg becsaron alul is — de a kikiáltási ár 2/3 részénél alacsonyabb áron csak azon esetben, ha ahhoz végrehajtást szenedő előzőleg hozzájárult — el fogom adni.

Csáktornya, 1944. évi február hó 18-án.

Elek László

kir. bir. végrehajtó, mint bírósági kiküldött.

HIRDETÉSEKET

AZ ÖSSZES BUDAPESTI ÉS VIDÉKI LAPOK RÉSZÉRE IS FELVESZ

LAPUNK KIADÓHIVATALA

Kőbányai Polgári Serfözde

muraközi egyedárusítója, ugyszintén

PETÁNCI ÁSVÁNYVIZ Iőraktára

glavno skladišće PETANSKE kisele vode

jedini prodavec pive za Medjimirje i

Csáktornya, Kossuth L.-u. 1 sz. alatt

nyitrai MRÁZ TIBOR

Csáktornya, Kossuth L. vulica br. 1.

telephelyiségét ÁTHELYEZTE
A ZRINYI VÁR BELSŐ UDVARÁBA.

je svoje skladišće i magazine **PREMESTIL V
ZNUTREŠNJI DVOR ZRINYI GRADA** (Starograda grad)

GLASI JARAŠA PERLAK

— Zvršila se zimská gospodarska škola v Perlaku. Gospon Minister za Polško Gospodarenje je dozvolil, kaj se v Perlaku držala zimská gospodarska škola. To školu su pohajali 52 gospodari i jako marljivo su se učili.

Glavno je bilo vučiti se marhu i drugu živinu i mladinu povati, zdravije čuvati i pomagati v betegu, Onda polsko povanje i gospodarenje, računati, knjige voditi, hižu braniti od ognja i čuvati člojvečje zdravje, a poleg toga i poznavati zakone.

Ispit je bil v nedelu marciuša 12-ga z lepom paradom.

Ove gospodarske škole su jako hasnovite i potrebne. Naši ljudi se čuda navčiju, kaj saki gospodar mora dobro znati.

Daj nam Bog, kaj se bo v našem Megyimirju na čim već mestaj takša škola držala, kaj se bodo ljudi namestili, kaj su čez 23 let ne čuli.

— V Perlaku se organizira obrana od lufta. Došli su voditelji za obranu od lufta z Szombathelya i Nagykanizse i držali su ludem predavanje, kak se treba braniti, či dojde kakša pogibel z lufta. Ludi su se to marljivo poslušali i pre sakoj hiži bo se včinjeno, kaj je potrebno za obranu, či bi nas nepriatelji pohodili.

Leventaški glasi

Na znanje!

Leventegyesület v Csáktornya, kakti po m. kr. Ministru Znutrešnjih Poslov odredjeni pravni odveteč bivšega Sokolskoga Društva pozivle sa ona društva i privatne peršone, šteri imaju prisebi kakše giboče stvari, oprave, pohišto i druge sokolske stvari, štere su bile sokolskoga društva, da je v vremenu od 15 dni najnutri daju pre leventegyesületu.

Potli toga termina, što nabo nutri dal te stvari, bode ga leventegyesület sodski terjal.

Nagykanizsán

Nagy választékban kaphatók

divatos női télikabátok

b u n d á k,

elegáns kész nőiruhák

meleg pongyolák

Sütz

Gospodarstvo

Još jempot za konople

Da su denešnji stari ljudi mladi bili, još ga čuda domaćega bilo pre hiži. Denešnje stare mame, mamice, babice naj pripovedaju svojim vnukam, kak je negda bilo, da su one zamožile. Bila je puna ladicca sega lepoga i dobrog. Bile su plafte, vihlani, plečki, robače, unternice, blazine, vreća i Bog zna, kaj se drugo. A se to neje koštalo niči kračera penz, se to se doma zapovalo i mame su bile gizdave kaj su svoje čeri tepo spravlene mogle zamož dati.

Za ono vreme se niči ne tožil, či je pre žetvi par vreć zrnja zdigel na pleča, kaj se mu robača mam rezdila. Domaće robače magadile su makar je človek celi den železo nosil na plečaj. A još očemo reči i par reči starim moškim. Naj se zmisliju za ona starinska vremena, da su bili mladi dečki, pak su si v nedelu oblekli one lepe domaće robače i gaće, bele tak sneg, dosli su v cirkvu, da je bilo lepota gledati njih, a denes, sako formu pisane, krpa na krpi.

Se to se da nazaj postaviti, samo je treba dobra vola.

V štacunu se malo kaj da kupiti i kaj se dobi, slabo je i drago. A zakaj nebi naši ljudi, prez velikih stroškov meli dobru robu na sebi. Megyimurske zemle navek dobro rodiju, pak pre sakoj hiži je moči zapovati tuško konople i lena kulko je potrebno za domaći kraj, a što ima već zemel, i za trgovinu i nutri davanje.

Konople i len imaju denes velku vrednost. Seme čuda vala za jedinice. Stem je moči spuniti jedinice za mašču i za slobodno zbiranje. Povemo i kodela da celi hiži plafte, opravu, voike, špagovinu i se drugo, kaj hiža nuca. Posel neie teški. Poleg drugoga posla se i to lelako zvrši, a glavno delo dojde v zimsko vreme, da vun i onak ne moči nikaj delati.

Naši gospodari naj zemeju v pamet, da z malim trudom prešparaju čuda penz, a kaj je još više, zvun domaćega hasna, moreju još i lepe penze nutri zeti.

Megyimurski narod je navek bil delaven i spameten i znal si je pomoči, da je bil v silu. Nadjamo se, da si bo i ve znal pomoči, kajti ve da je velka sila, bomo znali pokazati, da si sami moremo stvoriti ono, kaj nam denešnje teške prilike nemreju dati.

Kaj si človek sam napravi, za ono ne treba penze dati.

Par reči za nutri davanje

Odgovor Bogdan Marku

1. Kulko kuruze pripada gazdi za svinju, šteru sebi hrani za mašču?

Kuruza neje krušno zrne i samo tu v Megyimirju je dozvoleno, kaj se na mesto drobnož zrnja kuruza nutri davle. Gazda mora najpređ nutri dati zrne, kulko mu piše v gazdinski knjigi, a kaj ober ostane, stem more onda hraniti sebi svinju za mašču. Ako više svinj hrani i za nutri dati, onda mu nutri danu svinji računaju v jedinice.

2. Ran tak je moči hraniti i prasicu s pajčeki z onim zrnjem, kaj ober nutri davanja gazdi ostane.

3. Što litri mleka vala za 140 jedinice, od toga dojde 10 jedinice na drugi čopor mašca, a 130 jedinice na tretji čopor slobodno zbiranje.

4. Neje nigdi zabranjeno, kaj se kravi ste-

lenki nebi smelo dati kuružu melu. Stem gazda samo sebi hasna napravi, kajti krava više mleka da, tele bo jakše i gazda bo mogel više jedinice spuniti. Ali najpređ gazda mora spuniti jedinice za krušno zrne.

5. Za onoga gospodara, šteri sam sebi hrani svinju za mašču, je ne odregyeno, kulko mašče sme potrošiti.

Zakon je te, da za štiri peršone je snieti klati jenu svinju, najmenje 100 kil tešku, od štiri do osem peršon dve svinje i tak dale. Od prve svinje treba nutri dati 4 kile čiste, talene mašče, od druge 8 kil. Ako je menje kak 4 eli osem peršon pre hiži, onda od sake peršone, štera fali od ovih brojov, još 2 kile mašče nutri dati. Kaj ostane, je za domaći kraj i mora se za celo leto razdeliti. Na seli je to ne teško, kajti more se klati i svinja 140—150 kil teška, a k tomu saki gazda ima i mleko na pomoči.

6. Pernata mladina se mora hraniti z onim, kaj ober jedinice ostane. I to je ne teško, kajti na seli se navek nekaj zmore za mladinu, tušek, slabša kuruza i drugo spodobno.

Naši ljudi seajaju kaj-kaj takšega, kaj za mladinu jako vala. Samo krušno zrne, pšenica, hrz se nikaj nesme za živinu potrošiti, što to včini, bo jako štrofan. Komu kaj takšega ober ostane, najbolje nutri dati, či da prek svojih dužnosti, dobi premiu.

Poglavarstvo velke občine Csáktornya

Broj 1538/1644.

Na znanje

Velka občina Csáktornya nuca človeka za bike i merosece hraniti. Plača po pogodbi. Što oče to mesto dobiti, naj se glasi v svojoj peršoni pre Skvorc Jánosu gospodarskomu poglavaru. Mesto je treba zavzeti ovoga leta apriliša 1-ga.

Csáktornya, 1944. marciuša 7-ga.

POGLAVARSTVO.

Jeli sam platil za novine?

APRÓHIRDETÉSEK - MALI OGLASI

Apróhirdetések díja azazavankint 10 fillér. — A vastagon nyomott szó kétónék számít. Legkisebb hirdetés díja 1 P.

— Vadászkutya, nőtény barna, petyes Csáktornyan elveszett, becsületes megtaláló jutalmat kap. Cim a kiadoban.

— Vadaska kusa, hrgyava piknyasta je zginula v Csáktornya. Što ju je našel, naj se glasi v vurednistvu dobi premiu.

Felölös szerkesztő: Pecsornik Ottó

Felölös kiadó és lapkiadó: Pecsornik-Ottó

Értesítés: Csáktornya, Kossuth L. vulica br. 1. Csáktornya